

การพัฒนากิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียน
ในระดับมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
Development of a School-Based Participatory Guidance Activity
for Students in the Secondary School

สนทยา สวัสดิ์

Sontaya Sawat

ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์

Department of Psychology, Faculty of Education

E-mail: sontaya_saw@cmru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน 2) พัฒนากิจกรรมแนะแนวโดยยึดหลักปรัชญาการแนะแนวที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน 3) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้น 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 ห้องเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม คำถามในการสัมภาษณ์ และกิจกรรมการแนะแนวที่พัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมุ่งหวังที่จะเรียนรู้ในรายวิชาแนะแนว คือ ต้องการเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ สามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ในด้านการพัฒนากิจกรรมแนะแนว พิจารณาจากความเหมาะสมตามระดับชั้นเรียน ในด้านความพึงพอใจของนักเรียนพบว่า นักเรียนพอใจใน

บรรยากาศที่ผ่อนคลายสนุกสนาน นักเรียนมีความคิดแปลกใหม่ กล้าคิดและกล้าตัดสินใจ รู้จักรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม สำหรับเนื้อหานั้นมีเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมแนะแนว หลักปรัชญา
การแนะแนว สภาพปัญหาและความต้องการ ความพึงพอใจ

Abstract

This participatory action research aimed 1) to investigate the stage of problem and needs for a school-based guidance activity, 2) to develop a guidance activity based on principles of the guidance philosophy emphasizing students' happiness and in accordance with their learning context, 3) to study results of the use of the developed guidance activity, and 4) to explore students' opinions on the developed guidance activity. The sample group obtained by purposive sampling comprised students studying in grades 7–12, 6 classes in total. Research instruments included questionnaires, interview questions, and the developed guidance activity. Statistical methods used for analyzing quantitative data were percentage, mean, and standard deviation while content analysis was employed with qualitative data.

The results were that students needed knowledge from a guidance course so that they could apply using it in their daily life. Students' level of education was considered in developing a guidance activity. As for the students' opinions towards the developed guidance activity, it was found that students were satisfied with the activity since it allowed them to learn in a relaxing environment. They could be creative, confident when making a decision, and responsible for themselves and their group. The contents were appropriate and could be used in daily life.

Keyword: Participated Activity, Guidance Activity, Students In The Secondary School, Problems And Needs, Satisfaction

บทนำ

สภาวะสังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยี มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างมากมาย ค่านิยมทางวัตถุมิผลทำให้ใช้ชีวิตขาดการควบคุมทางจิตสำนึก ขาดสติ ขาดความรอบคอบ มีการแข่งขันกันทางด้านการเรียนโดยไม่คำนึงถึงเป้าหมายชีวิตที่แท้จริง เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมากมาย ได้แก่ ความเห็นแก่ตัว การเอารัดเอาเปรียบคนอื่นโดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรม ครอบครัวยุคใหม่ขาดความอบอุ่นเด็กขาดที่พึ่งทางด้านจิตใจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้ตระหนักถึงปรัชญาความจริงที่จะช่วยให้การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีสติ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และรอบคอบ เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม จะช่วยนำพาชีวิตและสังคมมีความสุข ความเจริญก้าวหน้าในที่สุด

การจัดกิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยใช้ปรัชญาการแนะแนวเพื่อให้เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้แก่ มหาวิทยาลัย อาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนในโรงเรียน การแนะแนวมีจุดมุ่งหมายและหลักการที่สอดคล้องหรือเหมือนกันกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ การช่วยให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกด้าน มุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (พนม ลิ้มอารีย์, 2548, น.5) ทั้งนี้ การแนะแนวเป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเอง เลือกและตัดสินใจ กำหนดชีวิตและอนาคตอย่างเหมาะสม การแนะแนวเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อการเลือกที่ดีความ มีการวางแผนและมีการปรับตัวที่ถูกต้องกาลเทศะ โดยผู้จัดกิจกรรมแนะแนวมุ่งช่วยให้ทุกคนได้รับความสุข ช่วยให้แต่ละคนตระหนักในความเป็นตัวของตัวเองและเข้าใจตนเองดี ชีวิตที่ดีมีคุณค่าย่อมต้องอาศัยการช่วยเหลือจาก

การแนะแนวเพื่อดำเนินไปในทางที่ถูก การแนะแนวนั้นที่การคิดร่วมกัน (ลักขณา สิริวัฒน์, 2543, น.15)

การจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบัน นักเรียนยังไม่สามารถเข้าถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามค่านิยมทางสังคมที่คาดหวังให้เป็นไปได้มากนัก ขาดเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนวที่จะกระตุ้นพัฒนาการให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างแท้จริง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับครูในโรงเรียน เพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน ให้เป็นต้นแบบของการจัดการเรียนรู้ และร่วมสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีพื้นฐานชีวิตที่ดีงาม สถานศึกษาที่สามารถเป็นต้นแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว คือโรงเรียน สันทรายวิทยาคม เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1 – 6 โรงเรียนมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนากิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนมีความเข้มแข็ง เสริมสร้างพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนให้เป็นคนเฉลียวฉลาด สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีมีศีลธรรม สร้างสรรค์สังคมให้มีความสุขสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาและพัฒนาหลักการวิธีการและการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยยึดหลักปรัชญาการแนะแนวที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข สำหรับนักเรียนโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวโดยยึดหลักปรัชญาการแนะแนวที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสุข สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน
4. เพื่อติดตามประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 1,785 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสันทรายวิทยาคม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 173 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามปัญหาและความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 110 ข้อ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC = 0.91)

2.2 แบบสัมภาษณ์ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 35 ข้อ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC = 0.92)

2.3 แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักปรัชญาการแนะแนว สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละชั้นเรียน คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 24 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 26 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 26 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 26 แผน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 แผน โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC = 0.91)

2.4 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 28 ข้อ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC = 0.91)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ดำเนินการศึกษาริบทและสัมภาษณ์ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นและสรุปองค์ความรู้ที่ได้

3.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัย ครูแนะแนว นักเรียน และนักศึกษาเพื่อพัฒนาแบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน ชนิดแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้

3.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผู้วิจัย ครูแนะแนว นักเรียน และนักศึกษาเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักปรัชญาการแนะแนว และนำแผนที่ได้มาใช้นักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

3.4 ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผู้วิจัย ครูแนะแนว นักเรียน และนักศึกษาเพื่อสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนว ชนิดแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้

3.5 ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้วิจัย ครูแนะแนว นักเรียน และนักศึกษาเพื่อสรุปผลการดำเนินงานวิจัยและสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสันทรายวิทยาคม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียน ต้องการกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนต้องการค้นพบความถนัดของตนเอง แนวทางการศึกษาต่อ กังวลใจเรื่องการมีงานทำ กลัวไม่ประสบความสำเร็จ และนักเรียนมีปัญหาเรื่องความรัก การใช้จ่ายเงิน การปรับตัวกับเพื่อน นักเรียนบางคนติดสารเสพติด และผู้ปกครองไม่สามารถเป็นที่ปรึกษาได้

2. การพัฒนากิจกรรมแนะแนว ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้าและอาชีพ และด้านชีวิตและสังคม พิจารณาจากความเหมาะสมตามระดับชั้น และความจำเป็นตามสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในรูปแบบของกิจกรรม ได้แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 25 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 24 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 26 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 26 แผน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 26 แผน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 25 แผน โดยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สัมพันธ์กับหลักปรัชญาการแนะแนว

3. การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนสำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า ครูประจำชั้นมีความเข้าใจในเรื่องของการจัดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนในรายวิชาแนะแนวมากขึ้น การจัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนเป็นบรรยากาศที่สนุกสนาน นักเรียนมีความสุขในการเรียน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแนะแนวได้พัฒนาตนเองในเรื่องของการจัดทำแผนการเรียนรู้ในรายวิชาแนะแนว การรู้จักและเข้าใจนักเรียน และสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เป็นอย่างดี

4. ความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า บรรยากาศการเรียนรู้ในรายวิชาแนะแนวมีบรรยากาศที่ผ่อนคลายสนุกสนาน ช่วยให้นักเรียนมีความคิดแปลก

ใหม่ กระตือรือร้นในการเรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวในชั่วโมงเรียน ช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีเนื้อหาที่เหมาะสม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนกล้าคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักโลกกว้างทางอาชีพที่น่าสนใจ ช่วยให้นักเรียนค้นพบความถนัดของตนเอง รู้จักการวางแผนชีวิตและอาชีพได้ อย่างเหมาะสม

5. การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูแนะแนว ครูฝ่าย กิจกรรมนักเรียน นักเรียน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และผู้วิจัย ทำให้ ทราบว่าการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครูมี ความจำเป็น การวิจัยเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนจะช่วยให้มี งบประมาณสนับสนุน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา และการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

การพัฒนากิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมสำหรับนักเรียนในระดับ มัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสันทรายวิทยาคม นักเรียนมุ่งหวังเรียนรู้ในรายวิชาแนะแนว คือ การ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียน การ พัฒนากิจกรรมแนะแนวคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมในปัจจุบัน และ ความจำเป็นเพื่อชีวิตและอนาคต ซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิดที่ว่าในการดำเนิน กิจกรรมแนะแนว คือ เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้ได้รับ ความสำเร็จทางด้านการศึกษาตามความสามารถของเขา การช่วยเหลือบุคคล ให้รู้จักโลกกว้างทางอาชีพและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม และ เป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตภายในสังคม อย่างมีความสุข (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2545, น.16-17)

2. การพัฒนากิจกรรมแนะแนว พิจารณาจากความเหมาะสมตาม ระดับชั้นเรียน และความจำเป็นตามสภาพปัญหาและความต้องการของ

นักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมให้ข้อเสนอแนะในรูปแบบของกิจกรรม ได้แก่ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ความสนุกสนานน่าสนใจ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้การดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง (ประหยัด ทองมาก, 2533, น. 378) โรงเรียนสันทรายวิทยาคมเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ พร้อมที่จะพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ทำให้การจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับมัธยมศึกษามีคุณภาพ

3. การแนะแนวคือกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักและเข้าใจตนเอง เข้าใจสภาพแวดล้อม รู้จักวิธีการที่จะเผชิญกับปัญหา ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตของตนเองได้อย่างถูกต้อง และปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างดี ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต (วัฒนา พัทธราวิช, 2531, น.11) ผลการทดลองใช้แผนผู้สอนทุกคนเห็นว่ามีความเหมาะสมกับผู้เรียน นักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนในรายวิชาแนะแนวมากขึ้น เพราะเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

4. การพัฒนากิจกรรมแนะแนวในครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการพัฒนาตนเอง ให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีความสุขในการเรียนมากขึ้น การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้หลักปรัชญาการแนะแนว ทำให้ครูสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สะท้อนถึงคุณค่าของการพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดียิ่ง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พนม ลีมาอารีย์ (2548, น.11-12) กล่าวไว้สรุปได้ว่า การจัดบริการแนะแนวมุ่งให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกคน จนกระทั่งสามารถนำตนเองได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการจัดการศึกษา ผู้แนะแนวจะต้องยอมรับในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. การวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนสันทรายวิทยาคมร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ องค์ความรู้ที่ได้รับ คือ การจัดกิจกรรมแนะ

แนวควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา คือ นักศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่เป็นต้นแบบ เป็นประโยชน์ต่อทางโรงเรียนสันทรายวิทยาคม คือ ได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนากิจกรรมแนะแนวแบบมีส่วนร่วม เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา คือ การจัดกิจกรรมแนะแนวให้เหมาะสมกับผู้เรียน และประโยชน์ต่อผู้วิจัย คือ การพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ การวิจัย และบริการวิชาการสู่สังคม

6. การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูแนะแนว ครูฝ่ายกิจการนักเรียน นักเรียน นักศึกษา และผู้วิจัย ได้ทำกิจกรรมร่วมกันในลักษณะของการร่วมรับรู้ รับทราบการดำเนินงานของโครงการวิจัย ร่วมปฏิบัติกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด ร่วมวางแผน แสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ เสนอแนวทางในการดำเนินงาน รวมทั้งร่วมตัดสินใจในทุกขั้นตอนตั้งแต่กำหนดปัญหา วางแผน การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผลงาน ซึ่งสัมพันธ์กับแนวทางในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมว่า มีลักษณะของ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากคณะครู นักเรียน และชุมชนที่เหมาะสม (วิโรจน์ สารรัตนะ, ม.ป.ป., น.16)

เอกสารอ้างอิง

- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2545). *การแนะแนวเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: การผลิตเอกสารและตำรา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ประหยัด ทองมาก. (2533). *หลักและระบบงานแนะแนวในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พนม ลีมาอารีย์. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- วัฒนา พัทธราวิช. (2531). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (ม.ป.ป.). *การบริหารโรงเรียนแบบกระจายอำนาจ*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลักขณา ลีรวัฒน์. (2543). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.